

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค11101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ
(สถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า)

ครูผู้สอน ครูจිරุฒิ ภัคดี

โจทย์ปัญหาการบวก การลบ
(สถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

หาคำตอบของโจทย์ปัญหาได้

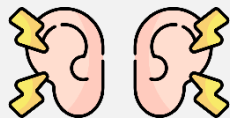

ข้อตกลงในการเรียน

สองตาดู

สองหูฟัง

สมองคิด

มีสติ

ไม่เข้าใจให้ถาม

กลับบ้านทบทวน

เรียนรู้อย่างฉลาด

เฮ้ เฮ้ เฮ้

**ทบทวนการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา
การบวก การลบที่มีผลลัพธ์ไม่เกิน 20**

แม่กำลังทำขนมครกโดยใช้กระทะที่มีหลุม
หยอด 14 หลุม แม่หยอดไปจนเหลือที่ยัง
ไม่ได้หยอดอีก 6 หลุม แม่หยอดขนมครก
ไปแล้วกี่หลุม

แม่กำลังทำขนมครกโดยใช้กระทะที่มีหลุมหยอด 14 หลุม
แม่หยอดไปจนเหลือที่ยังไม่ได้หยอดอีก 6 หลุม
แม่หยอดขนมครกไปแล้วกี่หลุม

โจทย์ถามอะไร

แม่หยอดขนมครกไปแล้วกี่หลุม

แม่กำลังทำขนมครกโดยใช้กระทะที่มีหลุมหยอด 14 หลุม
แม่หยอดไปจนเหลือที่ยังไม่ได้หยอดอีก 6 หลุม
แม่หยอดขนมครกไปแล้วกี่หลุม

โจทย์บอกอะไรบ้าง

แม่กำลังทำขนมครกโดยใช้กระทะที่มีหลุมหยอด 14 หลุม
แม่หยอดไปจนเหลือที่ยังไม่ได้หยอดอีก 6 หลุม

แม่กำลังทำขนมครกโดยใช้กระทะที่มีหลุมหยอด 14 หลุม
แม่หยอดไปจนเหลือที่ยังไม่ได้หยอดอีก 6 หลุม
แม่หยอดขนมครกไปแล้วกี่หลุม

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

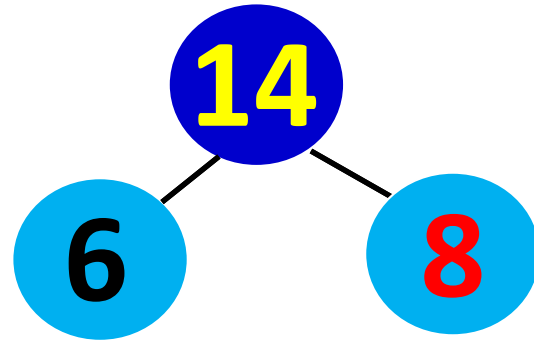
$$14 - \square = 6$$

$$14 - \square = 6$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวก การลบ

$$14 - 6 = 8$$

ดังนั้น $14 - 8 = 6$

คำตอบได้เท่าไร **8 หลุม**

ดังนั้น แม่หยอดไปแล้ว 8 หลุม

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการบวก
การลบที่มีผลลัพธ์ไม่เกิน 20
(สถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า)

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไป
จนเหลือข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้า
ขายข้าวโพดไปที่ฝัก

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไปจนเหลือ
ข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

โจทย์ถามอะไร

แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

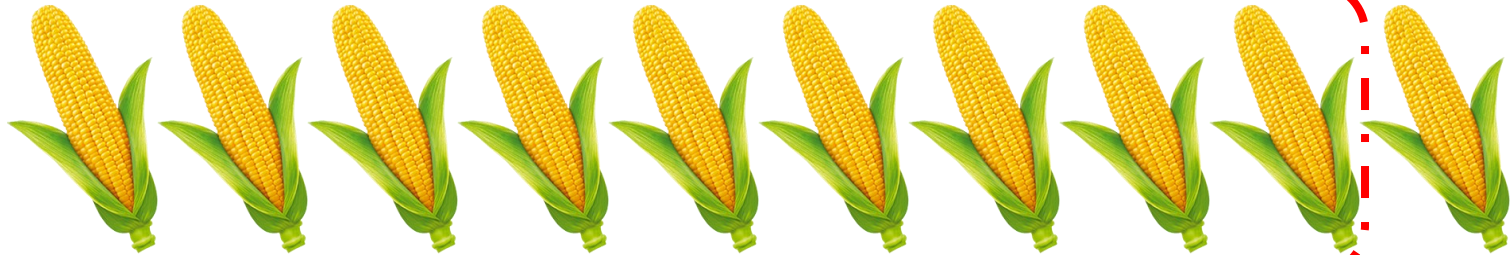
แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไปจนเหลือ
ข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

โจทย์บอกอะไรบ้าง

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก
ขายไปจนเหลือข้าวโพด 9 ฝัก

เหลืออยู่

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไปจนเหลือ
ข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

ข้าวโพดที่ขายไปมีจำนวนมากกว่าหรือ
น้อยกว่า 20 ฝัก

น้อยกว่า 20 ฝัก

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไปจนเหลือ
ข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$20 - \square = 9$$

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไปจนเหลือ
ข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

จะหาคำตอบได้อย่างไร

ใช้ความสัมพันธ์การบวกการลบ

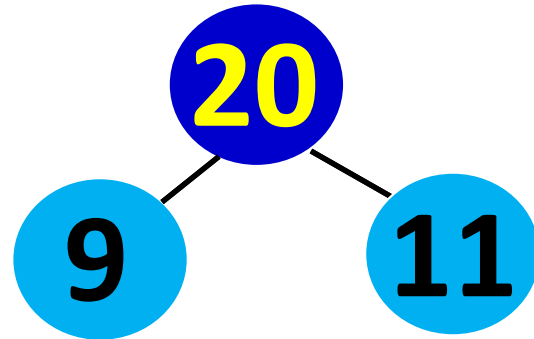
$$20 - \square = 9$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวก การลบ

$$20 - 9 = \boxed{11}$$

ดังนั้น

$$20 - 11 = 9$$

คำตอบได้เท่าไร 11 ฝึก

แม่ค้ามีข้าวโพด 20 ฝัก ขายไปจนเหลือ
ข้าวโพด 9 ฝัก แม่ค้าขายข้าวโพดไปกี่ฝัก

11 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

สมเหตุสมผล เพราะ

11 น้อยกว่า 20

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็น

ตัวแทนตอบปัญหา 7 คน

ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

โจทย์ถามอะไร

นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

โจทย์บอกอะไรบ้าง

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 ผล
ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

นักเรียนที่เหลือ 12 คน

ไปตอบปัญหา 7 คน

?

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 มีจำนวนมากกว่าหรือ
น้อยกว่า 12 คน

มากกว่า 12 คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$\square - 7 = 12$$

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

จะหาคำตอบได้อย่างไร

ใช้ความสัมพันธ์การบวกการลบ

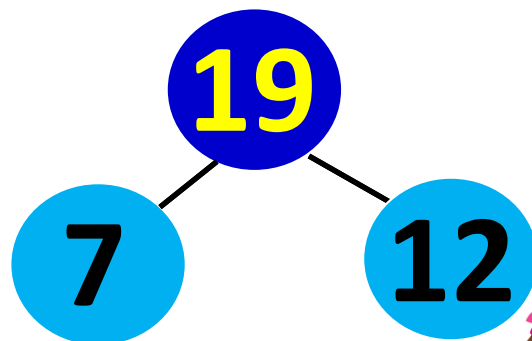
$$\square - 7 = 12$$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวก การลบ

$$12 + 7 = \boxed{19}$$

ดังนั้น

$$19 - 7 = 12$$

คำตอบได้เท่าไร

19 คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

สรุปคำตอบได้อย่างไร

นักเรียนห้อง ป.1/9 มี 19 คน

นักเรียนห้อง ป.1/9 ถูกคัดเลือกไปเป็นตัวแทน
ตอบปัญหา 7 คน ทำให้เหลือนักเรียนในห้อง 12 คน
นักเรียนห้อง ป.1/9 มีกี่คน

19 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

สมเหตุสมผล เพราะ

19 มากกว่า 12

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 2.44

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

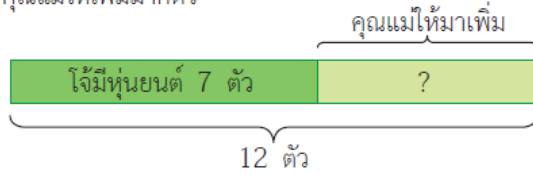

1. แจกแบบฝึกหัด 2.44 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แบบฝึกหัด 2.44

เขียนประโยคสัญลักษณ์และหาคำตอบ

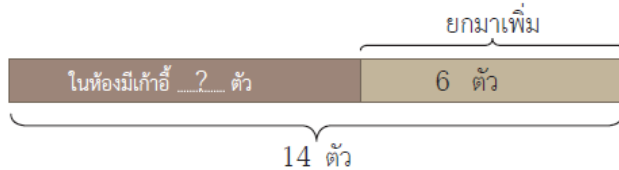
- 1 โจ้มีหุ่นยนต์ 7 ตัว คุณแม่ให้เพิ่มมาทำให้โจ้มีหุ่นยนต์ 12 ตัว
คุณแม่ให้เพิ่มมากี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ คุณแม่ให้มาเพิ่ม ..... ตัว

- 2 เดิมในห้องเรียนมีเก้าอี้จำนวนหนึ่ง นักเรียนยกมาเพิ่ม 6 ตัว
ทำให้มีเก้าอี้ 14 ตัว เดิมในห้องเรียนมีเก้าอี้กี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ เดิมในห้องเรียนมีเก้าอี้ ..... ตัว

แบบฝึกหัด 2.44

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ
(สถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

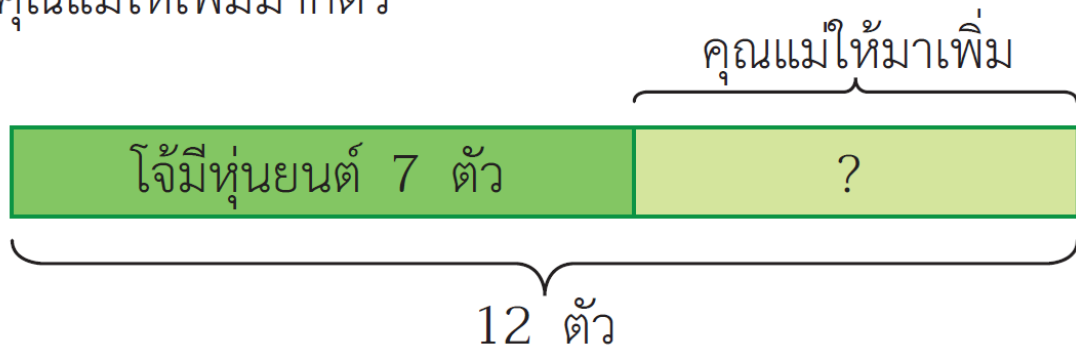
www.dltv.ac.th)

แบบฝึกหัด 2.44 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ (สถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า)

- 1 โจ้มีหุ่นยนต์ 7 ตัว คุณแม่ให้เพิ่มมาทำให้โจ้มีหุ่นยนต์ 12 ตัว
คุณแม่ให้เพิ่มมากี่ตัว

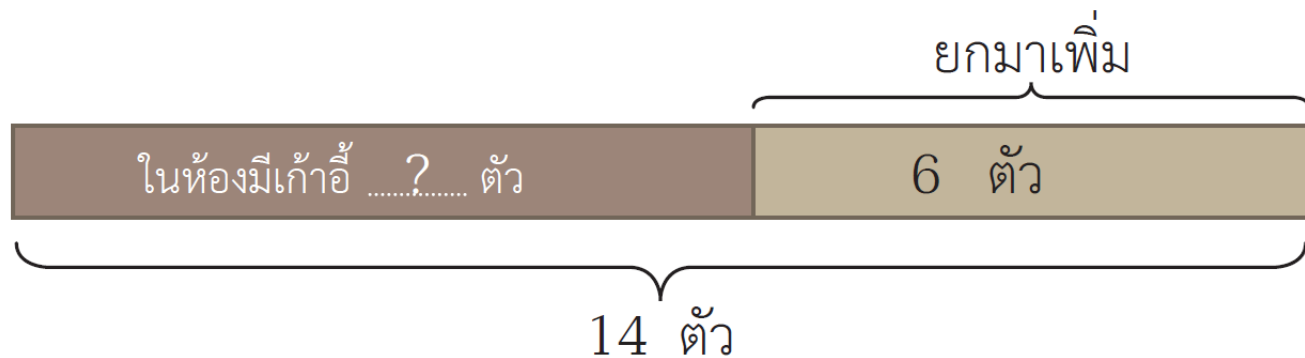

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ คุณแม่ให้มาเพิ่ม ..... ตัว

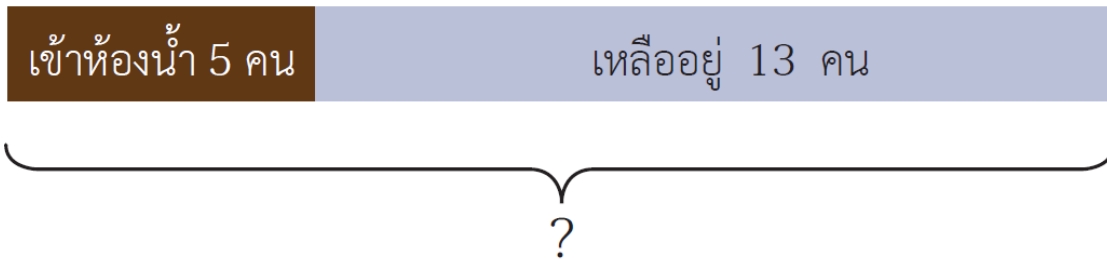
- 2 เดิมในห้องเรียนมีเก้าอี้จำนวนหนึ่ง นักเรียนยกมาเพิ่ม 6 ตัว ทำให้มีเก้าอี้ 14 ตัว เดิมในห้องเรียนมีเก้าอี้กี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ เดิมในห้องเรียนมีเก้าอี้ ..... ตัว

- 3 มีนักเรียนห้อง ป. 1/1 ขออนุญาตไปเข้าห้องน้ำ 5 คน
ทำให้เหลือนักเรียนในห้องอยู่ 13 คน นักเรียนห้อง ป. 1/1
มีนักเรียนกี่คน

ประโยคสัญลักษณ์ .....
.....

ตอบ นักเรียนห้อง ป. 1/1 มีนักเรียน ..... คน

- 4 ในตะกร้ามีนมอยู่ 15 กล่อง มีนักเรียนหยิบไปดื่มจนเหลือนม
ในตะกร้า 2 กล่อง มีนักเรียนหยิบไปดื่มแล้วกี่คน

นักเรียนดื่มไป .....?..... กล่อง	เหลือ 2 กล่อง
----------------------------------	------------------

มีนมทั้งหมด 15 กล่อง

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ มีนักเรียนหยิบไปดื่มแล้ว ..... คน

- 5 คุณแม่ซื้อไข่ไก่มา 20 ฟอง ผ่านไปหนึ่งสัปดาห์เหลือไข่ไก่ 3 ฟอง
ในเวลาหนึ่งสัปดาห์คุณแม่ใช้ไข่ไก่ไปกี่ฟอง

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ ในเวลาหนึ่งสัปดาห์คุณแม่ใช้ไข่ไก่ไป ..... ฟอง

- 6 นักเรียนช่วยกันเก็บเก้าอี้ในห้องไปแล้ว 9 ตัว ยังเหลือเก้าอี้
ที่ยังไม่ได้เก็บอีก 7 ตัว ในห้องนี้มีเก้าอี้กี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ ในห้องนี้มีเก้าอี้ ..... ตัว

- 7 หนังสือนิทานเล่มหนึ่งมี 18 หน้า อ่านไปแล้วจำนวนหนึ่ง
ยังเหลือหน้าที่ไม่ได้อ่านอีก 3 หน้า อ่านหนังสือไปแล้วกี่หน้า

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ อ่านหนังสือไปแล้ว ..... หน้า

- 8 หนุ่ยปลูกพริกวันแรก 9 ต้น วันที่สองปลูกเพิ่มอีกจำนวนหนึ่ง
นับรวมกันแล้วมีพริก 16 ต้น หนุ่ยปลูกพริกวันที่สองกี่ต้น

ประโยคสัญลักษณ์ .....

ตอบ หนุ่ยปลูกพริกวันที่สอง ..... ต้น

สรุป

การแก้ปัญหาทำได้โดย

- อ่านทำความเข้าใจปัญหา
- วางแผนวิธีคิด
- หาคำตอบ
- ตรวจสอบคำตอบ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การสร้างโจทย์ปัญหา
จากแถบข้อความที่กำหนด

